

Op 28 speelplaatsen, telkens een nieuwe groep jeugddansers in 'IDEALS'.

Jongeren denken mee en dansen mee bij AYA

Sander Hiskemuller

In de aula van vmbo Pascal Zuid in Zaandam is het letterlijk vallen en weer opstaan. „Om je idealen te bereiken, is het ook nodig dat je leert struikelen”, roept workshopbegeleider Renato Bertolino tegen elf 14- en 15-jarige middelbare scholieren. De fysieke oefening baadt in geïch. Negen verhitte meiden in joggingbroeken, twee nonchalante jongens in T-shirt, maatje XXL. „Best heftig hoor”, verklaart Bertolino als de oefening uiteindelijk tot een choreografieloop van vallen en opstaan is geëvolueerd. „Je komt toch hun territorium binnen.”

Doordringen tot in het domein: daar gaat het het jeugdanzegenschap AYA om. In de nieuwe productie 'IDEALS' zijn er dat liefst 28, van Amsterdam tot Hogeveen. Naast de vaste cast van elf dansers en een mc treedt per speelplek/stad een cast van elf plaatselijke jongeren aan die in de voorstelling danst. Een workshopprogramma op school stoomt de scholieren klaar voor de voorstelling, die op veel plaatsen al is uitverkocht. Artistiek leider en choreograaf Wies Bloemen: „Het project heeft een aanzuigende werking, maar is een logistieke nachtmerrie, met in totaal 392 lokale jongeren die op toneel komen te staan. Maar op het moment dat ik wist dat de nieuwe productie over idealen moest gaan, dacht ik: dat kun je niet over de hoofden van de jongeren héén doen. Dat doe je mét ze.”

Het thema idealen is urgent, meent Bloemen. „We zijn zo langzamerhand het cynisme wel voorbij, er is behoefte aan een positief geluid. Wat zijn idealen waard? Het idee dat je er met snaaien en graaien alleen niet meer komt, is ook tot jongeren doorgedrongen. Er is veel om ze te amuseren, ze worden echter weinig

Pret in de aula. FOTO WOLF BLOEMEN

Première in Zaandam

'IDEALS' van Danstheater AYA. Vanavond première in Zaandam met leerlingen van vmbo Pascal Zuid. Tournee, met jongerencasts uit betreffende stad, t/m 28/4. www.aya.nl

écht aan het denken gezet.”

Voor de participerende lokale scholen bedacht AYA een educatietraject, in samenwerking met Bekijk't, een organisatie die jongeren actief laat kennismaken met kunst en cultuur. In de lessen Nederlands werd op het thema gebroed, de uitkomst verpakt in gedicht, opstel, rijm en rap. Bloemen: „Gelukkig zijn, een partner die van je houdt, milieu, of juist helemaal geen idealen hebben. Dan is het: 'help, stuur me naar de idealendokter!'”

Per school/plaats werden de leukste uitgekozen, opgenomen en als filmpjes, door Bekijk't geproduceerd, in de betreffende voorstelling

gemonteerd. Op film ook een tocht door de school en de betreffende stad, die uitkomt op een plek waar idealen tot wasdom komen. Bloemen: „Letterlijk een voetbalveldje, om de nieuwe Wesley Sneijder te worden. Een school in Amsterdam-Oost laat een serie van openslaande deuren zien; om je idealen te verwezenlijken moet je zoeken naar deuren die opengaan.”

Het overdondert de jongeren wel een beetje, als ze in 'hun' betreffende theater in de voorstelling komen te staan. Bloemen: „Opeens in de spotlights, tussen de bezwete dansers in. Dan hebben ze de neiging om in een pose te schieten. Gewoon ademen, zeg ik dan.” Hoewel de jongeren in de workshops een eigen, behoorlijk pittige, choreografie hebben ingestudeerd, richt Bloemen zich in 'IDEALS' voornamelijk op de magie van 'realtime'. „Daarom laat ik ze bijvoorbeeld gewoon rennen, op zoek naar iets. Met de energie die je zo bundelt, stijgen ze boven zichzelf uit.”

Ook met haar eigen dansers werkt ze zo persoonlijk. „Gevraagd: wat zijn jullie idealen nou eigenlijk? Dat vertaalt zich in improvisaties, waarvan ik de mooiste in dans uitwerk.” Dans is een fantastisch medium, vindt Bloemen, vanaf 1990 met AYA leidend in jeugdanztheater in een fris eclectische mix van streetdance en modern. „Het 'waar wil je naartoe' geeft automatisch richting: voorwaarts, plaats bepalen, struikelen, weer opstaan.”

Op Pascal Zuid meldt een trotse ckv-coördinatrice, contactpersoon tussen AYA en de school, dat het Zaantheater een extra balkon heeft vrijgegeven om aan de vraag naar kaarten te voldoen. Gejuich onder de Zaanse kids in de workshop van Renato Bertolino: kunnen oom en tante dan toch ook een kaartje krijgen?